

Hari Slipičević

**KLJUČ
v
BESMRTNOSTI**

■ Laguna ■

Copyright © Hari Slipičević 2018
Copyright © ovog izdanja 2019, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

**KLJUČ
v
BESMRTNOSTI**

Usamljeni nebeski putnik stigao je na sredinu svog puta i stao da se odmori. Krupan i sjajan, kolosalnom pojavom je rasterivao tamu pustinjske noći koja je pretila da proguta nebesa. Bila je to posebna noć u godini i njegova oskudna odeća je bila okružena bleštavom aurom. Pun mesec blistao je jarkom svetlošću iznad obala večne reke. Vetar je podizao tanke zavese peska premeštajući milijarde zrna u večnoj pustinjskoj seobi. Tela noćnih grabljivaca pobuđena mesečinom klizila su u vodu. Njihovi pokreti bili su graciozni i preteći. Nil je dar bogova, kako za ljude, tako i za moćne kraljevske krokodile. Nil je i zla sudbina, za one koji se nađu na putu opasnih rečnih nemani dok traže plen.

Sjajno nebesko oko gledalo je mesto gde moćna reka menja smer. Široki zavoj na kojem je Nil dubok, zelen i brz okruživao je malu peščanu plažu na samoj uvali. Izdašna priroda večne reke ulila je svu lepotu stvaranja u idiličan komad obale koji je bleštao odražavajući svetlost mesečine.

Bio je to prizor iz sna. Fini pustinjski pesak, po hiljadu puta uglačan i prosejan u smenama istorijskih doba blistao

---

je poput pozornice načinjene od najsitnijeg nebeskog praha. Tamni krokodili, masivnih tela ležali su nepomično na maloj plaži i posmatrali vodu Nila. Hiljade vodenih bića jurilo je kroz svoje noćne rutine mreškajući površinu rečnog metropolisa. Kada bi mreškanje srebrnkaste površine bilo takvo da ga je mogla izazvati životinja dostojna da postane njihov plen, polaganim pokretima gmizavaca kliznuli bi u vodu. Meki trbuh i oklopljeni rep rečnih nemani ostavljali su dugačke vitičaste pruge na pesku.

Odjednom, krokodili su se ukipili u mestu. Mreškanja na vodi su prestala. Površina večne reke postala je glatka poput ogledala. Sve što diše u noći na obali Nila naćulilo je uši i zastalo u iščekivanju.

U daljini je nastajao veliki oblak prašine iz kojeg je dopirao potmulu zvuk. Svakom sekundom koja je prolazila sve jasnije se čuo topot kopita. Rzanje silno teranih konja pod teretom zloslutno je probijalo noć.

Četiri rasna vranca u trku vukla su dugačka teretna kola na kojima je bio pričvršćen drveni kavez dovoljno veliki da u njega stane nekoliko ljudi prosečnog rasta. No, mesečevi zraci su otkrivali samo jednu čovekoliku siluetu. Oružana posada je bila u žurbi. Vozač je nemilosrdno udarao bičem po oznojenim konjskim telesinama goneći životinje napred.

„Hijaaa!“

Vrancima su s usta padali komadi guste bele pene. Skladna tela vitkih gležnjeva odavala su plemenito poreklo. Premoreni konji su nastavljali da galopiraju. Ko god ih je vozio ignorisao je činjenicu da teranjem konja preko granice izdržljivosti životinji može pući srce. Rasni konji su bili manje važni od brzine koju njihove duge noge mogu postići pod udarima biča. Očigledno je bilo vrlo važno stići do odredišta u najkraćem roku.

Ljudi u kolima su nosili odeću egipatskih vojnika. Težak metal širokih mačeva zveckao je dok su kola jurila putem. Jedan vojnik u punoj ratnoj spremi sedeo je pored naoružanog vozača, a još dvojica iza njih. Odvojen od sveta debelim drvenim gredama, u kavezu je bio zatvorenik. Ne bilo kakav zatvorenik, sudeći po pratnji od četiri stražara pod punom ratnom spremom. Stajao je mirno oslanjajući svezane ruke na prednje grede drvenog zatvora. Kad bi se zaključivalo prema uspravnom držanju tela, činilo se da zatvorenik putuje bezbrižno. Kao da ga ne dotiču okolnosti u kojima se našao.

Poterani tutnjavom kopita, rzanjem konja i fijucima kožnog biča iznad konjskih telesa, krokodili su pojurili u vodu. Plaža je ostala pusta. Iz senovite pozadine na pesku su se pojavila stopala.

Kao da je iznikla niotkuda, krupna ljudska spodoba zakoračila je u svetlost.

Zapovedniku su stopala bila obućena u kožne sandale skupog kroja. Vojna toga koju je nosio bila je napravljena od posebnih materijala. Oko toge je bio omotan pojas sa zlatnom kopčom u obliku skarabeja. Bila je to odeća kakvu su nosili samo najviši vojni činovi. Prekaljeni i surovi, odabrani među najboljim egipatskim sinovima. Zapovednik je bio krupan i stasit sa širokim plećima prepletenim moćnim mišićima.

Krute linije oko stisnutih usana na šiljatom licu pravile su kratere uzdignute prema dva tamna, prazna oka. Pretećim pogledom gledao je prema kočiji koju su zatrčani vranici vukli prema mestu sastanka.

Kočijaš je zategao uzde dovikujući komande za zaustavljanje. Konji su počeli da usporavaju poprimajući gizdav kas. Iako iscrpljeni, rasni vranici su stupali nogama sve sporije dok nisu ušli u naučen tempo, visoko dižući kopita kao na

---

---

paradi. Kočija se zaustavila nekoliko metara od mesta gde je stajala imponantna figura zapovednika.

Vojnici su poskakali s kočije i bez reči kleknuli pred Zapovednikom. On nije skidao pogled s drvenog kaveza u kojem je gordo stajao neznanac. Za njega te noći ništa nije bilo važnije od onog što će uslediti. Imao je samo jedan zadatak i znao je da ga mora izvršiti.

Čovek u drvenom kavezu bio je veoma visokog rasta, obučen u jednostavnu belu halju. Zgodan i stasit, lepih crta lica, mirno je čekao ono što dolazi. Krupne oči sijale su blaženim pogledom. U njegovom izrazu lica bilo je nečeg umiljatog. Kao da ništa ne znači to što je zarobljenik, ponižen i vezan poput psa.

Zapovednikov duboki glas zagrmeo je zaparavši tišinu koja je obavila uvalu.

„Dovedite Ozirisa!“

Eho njegove naredbe razlio se po uvali odjeknuvši niz mirnu vodu večnog Nila.

Vojnici su otrčali do kaveza. Zasun je spao i drvena vrata otvorila su se škripeći. Dvojica su uhvatila Ozirisa pod ruke i vodila ga prema Zapovedniku. Druga dva vojnika isukala su mačeve. Vojnici su bili nervozni kao da vode ranjenu zver. Oziris je koračao mirnim koracima. Kad je stigao pred Zapovednika vojnici su počeli da ga udaraju.

Oziris se nije obazirao na udarce koji su pljuštali ništa više nego što bi čovek reagovao na udare kapi kiše o kožu. Na usnama mu je titrao mali smešak, a oči su i dalje bile mile i blage.

„Dosta! Odvežite ga!“, zagrmeo je Zapovednik. Prodorni glas, navikao da hiljade ljudi šalje u borbu, odjeknuo je nad vodom.

Oziris je dodirnuo članke pa spustio ruke pored tela. Činilo se kao da je u snu. Dane torture koji su iza njega prošao je ćutke i gordo. Kao da ga ništa s ovog sveta ne može ni pomeriti ni dodirnuti. Na njemu su se smenjivali najbolji majstori za ljudske patnje koji se mogu naći u čitavoj pustinji. Nebrojene batine i sprave za mučenje nisu dale nikakav rezultat. Njegov um je prožimala nesalomljiva snaga. Znao je da je stigao na kraj jednog puta. Ta misao ga je smirivala. Podigao je pogled ka nebu na kojem je goreo pun mesec. Usne su mu se opet pomerile u jedva primetnu naznaku smeška. Dobro je poznao tog nebeskog putnika i sve njegove moći.

„Govori gde je Knjiga!“, zagrmeo je Zapovednikov glas.

Oziris je samo ćutao i gledao prema mesecu kao da gleda u prijatelja koji ga dobro razume. Kao da su on i mesec bili povezani na način koji je nadilazio situaciju u kojoj se našao.

Zapovednik priđe Ozirisu s namerom da ga udari, ali zastade kao da se predomislio u poslednjem trenutku.

„Zadnji put te pitam! Gde je Knjiga mrtvih?“

Glas koji nije navikao da ostane bez odgovora i dalje je bio snažan, ali se ovaj put u Zapovednikovom tonu osetila izvesna nervoza. Pred njim nije bio običan čovek i u to je bio siguran.

Iščekivanje je još lebdelo na Zapovednikovom licu kada se Oziris lagano zaljuljao u mestu. Njegovi pokreti su bili meki, kao u transu. Njišući se, okrenuo je leđa Zapovedniku dok su mu se ruke polagano dizale do visine ramena. Levi Ozirisov dlan bio je okrenut prema zemlji, a desni uzdignut prema nebu. Glavu je nakrivio na desnu stranu i pogledao u nebo prema mesecu. Tihim glasom počeo je da ponavlja nerazumljive reči. Kao prizvan, na njega je pao snop snažne mesečine.

Ličio je na božanstvo.

Vojnici su ustuknuli iznenađeni neočekivanim prizorom. Čovek blagog pogleda, kojeg su malopre tukli, blistao je na mesečini njišući telo i mrmljajući zagonetnu molitvu. Zapovednik je nemo gledao Ozirisov ritual dok je u njemu rastao osećaj koji je naučio da suspregne u sebi u godinama vojnog treninga. Strah. Ovog puta, bio je to takav strah da ga nije mogao sakriti duboko pod odeću vojnika. Znao je za postojanje drevnih reči koje nije mogao da razume. Njegovo krupno telo ustuknulo je par koraka unazad. Prstima je dotakao zlatnog skarabeja na pasu. Morao je da se pribere i da prekine taj ritual. Brzo, dok je još mogao. Ako vojnici primete uznemirenost, niko ne zna šta će se desiti. Skupio je snagu i izdao naredbu:

„Dovedite konje!“

Zapovednikov glas je trgnuo vojnike zagledane u Ozirisa. Pogledali su se i otrčali do kočije da počnu razvezivati životinje.

Zapovednik se odmaknuo od Ozirisa čekajući da konji budu oslobođeni stega. Činilo mu se da vreme prolazi presporo. Svaka sekunda je donosila novu grašku znoja na njegovom vratu. *Uskoro će prestati*, pomislio je i stisnuo šake.

Na obasjanom delu plaže, gde se lomila večna reka, Oziris je bio ostavljen sam, duboko uronjen u svoj ritual. Njegovo telo pokriveno belom haljom blještalo je na mesečini i leluvalo se s ispruženim rukama, dok su se dlanovi okretali prema zemlji i prema nebu. Nakrivljena glava gledala je u mesec. Na umiljatom licu usne su se jedva primetno otvarale, izgovarajući drevne reči.

Zapovednik ga je nemo posmatrao. Kao da se između punog meseca i Ozirisa formirala magična veza. Sebi je nevoljno priznao: prizor je bio božanstven.

Potmuli topot kopita i rzanje oslobođenih konja koji su se približavali prenuli su ga iz misli. Konji su bili osedlani posebnim sedlima za koja su bili pričvršćeni snažni konopci. Stisnuo je oči i oštrim glasom izdao naredbu:

„Vežite ga!“

Vojnici su oborili Ozirisa na tlo. Ono što sledi videli su i previše puta, no nikada s ovakvim čovekom. Konji su okrenuti na četiri strane sveta. Svaki je vojnik u ruke uzeo kraj užeta i prišao zarobljeniku koji je ležao na pesku. Njegovo lice i dalje je imalo blažen izraz dok su mu vojnici pritiskali ruke i noge kolenima i počeli da ih vezuju.

Kad su užad dodirnula Ozirisa, priroda je odjednom podivljala. Drveće je počelo da se ljulja. Snažan pustinjski vetar digao se naprečac i zakovitlao pesak. Noćne ptice su zakričale zvucima upozorenja. Krokodili su počeli preteći da udaraju strašnim čeljustima i da puze prema plaži. Površina reke je počela da se nabire od jata uznemirenih riba. Obala Nila se probudila u punom besu. Kao da je i sam mesec zaurao srebrnim zovom nebeskog svetla.

Vojnici su žurili da osiguraju čvorove na Ozirisovim udovima. Hvatala ih je panika. Uznemirena priroda besnela je oko njih. Nakon što su ruke i noge čoveka umiljatog lica bile vezane, odmakli su se i stali pored konja s uzdignutim dlanovima pored konjskih sapi. Uperili su pogled u Zapovednika čekajući naredbu.

Iako uznemiren, Zapovednik je držao pogled na Ozirisu. Njegov glas se probio kroz zvuke vetra i stotina noćnih ptica:

„Konje u galop!“

U tom trenutku vojničke ruke pljesnule su o konjske sapi. Vrancu su se dali u galop. Začuo se topot kopita i zvuk zatezanja konopca. Životinje su trčale sve brže. Potom je puklo.

Priroda je u trenutku utihnula. Vetar je stao naglo kako se i uskovitlao. Mesec je počeo da se gasi i za par trenutaka nestao je u potpunom pomračenju. Svetla noć pretvorila se u tamnu. Kao u grobu. Potpunu tišinu remetilo je samo njištanje uplašениh konja. Potom je i ono stalo.

Smrtna tišina i mrak nakon izvršenog čina uterivali su jezu u kosti vojnika. Drhtali su i zgleđali se, navikavajući oči na tamu.

Zapovednik je izdao poslednje komande glasom koji je bio tek nešto jači od šapata. U njegovom držanju više nije bilo vojničke samouverenosti. Žurio je kako bi njegovom zadatku došao kraj.

„Donesite sanduk! Stavite ostatke tela unutra i gurnite ga u Nil!“

„Šta čekate? Pokret!“

Teturajući po tami, četiri vojnika su dovuđla sanduk s kola i natovarila ostatke Ozirisovog iskidanog tela. Poslednji komad onog što je nekada bio visoki ponositi Oziris stao je savršeno u sanduk. Kao da je bio napravljen po Ozirisovoj meri. Vojnici su napregli mišiće da ga dignu, ali nisu imali snage. Četiri odabrana vojnika bila su u stanju da podignu najkrupnijeg vola, ali sanduk se nije micao. Kao da je bio pun olova.

Živci su počeli da im popuštaju pod navalom suspregnutog straha. Nespretno su krenuli da vuku sanduk po peskovitom tlu prema Nilu. Duž putanje kuda je vučen, sanduk je ostavljao trag – finu pravilnu prugu u pesku. Nakon što su ga krajnjim naporima dogurali do reke, vojnici su zagazili do kolena u Nil i gurnuli sanduk nizvodno. Kako je sanduk ulazio u vodu, mesec je izlazio iz pomrčine, a svetlost se vraćala na uvalu.

Neočekivano lagano, sanduk je počeo da pluta. Išao je u pravcu meseca koji je ponovo bleštao punim sjajem. Činilo se kao da je nebeski putnik svu svoju svetlost usmerio baš prema tom plutajućem sanduku.

Nekoliko sati kasnije Zapovednik je stajao pred šatorom dovoljno velikim da primi dvadeset ljudi. Bilo je to komandno mesto gospodara njegove sudbine. Libio se da pođe prema ulazu oko kojeg su stajala dva stražara. Bili su goli do pasa o kojem su visile dugačke zakrivljene sablje. Mišići su im nabrekli od snage, a koža je bila tamna poput noći. Suv vetar nosio je zrna peska na uzavrelom vazduhu. Zapovednik je spustio belu maramu s nosa i duboko udahnuo. U njegovim ustima nije bilo ni traga pljuvačke. *Nema smisla odgađati*, pomislio je i klimnuo glavom dvojici stražara. Stražari raširiše teško šatorsko platno i on krenu unutra.

U šatoru ga je dočekaao rezak miris sumpora. Miris koji nastane kad neko zgazi purpurnog škorpiona. Po rubovima su bile naslagane amfore s uljem, drveni sanduci s metalnim novcem i komadi različitog oružja za mučenje. Šator je bio pregrađen tankim zavesama. Iza jedne od pregrada nazirao se kraljevski krevet na kojem su spavale četiri tamnolute konkubine. Zapovednik je nastavio da ide pravo prema proširenju na dnu šatora gde je stajao sto od čistog zlata. Ružan čovek psolikog lica, crvene kose i kože, obučen u crnu odoru, bio je naslonjen na sto, pritiskajući rukom svežanj papirusa. Primitivši Zapovednika, podigao je glavu i pogledao ga. Imao je olujne oči u kojima je sijao haos.

„Gospodaru Sete, sve je izvršeno prema Vašem nalogu.“

„Je li progovorio?“

„Ni reći.“

Set je seo u zlatnu stolicu ukrašenu ornamentima i čvrsto stisnuo usne.

„Znao sam da neće. Poslao sam i mnogo veštije od tebe da izvuku iz njega gde je Knjiga mrtvih. Prošao je mučenja zbog kakvih bi progovorio kamen. No on se samo smešio“, nastavio je tihim, besnim glasom, netremice gledajući Zapovednika. Crveno lice mu je zlovoljno sijalo.

„Je li mu skinut smešak s lica?“

„Jeste, gospodaru. Urađeno je tačno kako ste hteli.“

„Znaš šta sad sledi. Tvoj posao nije završen. Nećeš mirovati dok Knjiga mrtvih ne bude u mojim rukama. Ona je tu negde u provinciji. Osećam je. Mora da ju je sakrio u narodu. Oziris je bio previše slab na te budale. Voleo ih je. I oni su voleli njega, a sada mu čuvaju Knjigu. Uzmi svoje ljude i prevrni čitavu provinciju naglavačke. Idi od kuće do kuće. Pitaj, preturi, pobij, zapali! Pokupi tu gamad za pete, digni ih i tresi dok iz njih ne ispadne Knjiga mrtvih.“

Zapovednik je nemo stajao slušajući Setove naredbe. Prožimala ga je jeza od krvavog posla koji ga je čekao. Lice mu je bilo bezlično. Sklopio je oči i prihvatio svoju sudbinu: „Razumem, gospodaru.“

Set ga je otpustio pokretom glave. Nakon što je Zapovednik izašao, Set je spustio glavu i za trenutak zamišljeno gledao u svoje ruke. Skrenuo je pogled i vratio se svežnju papirusa na stolu. Pored njegovih nogu puzao je purpurni škorpion.

Čovek u crvenoj mantiji s kapuljačom dugačkog oboda koja mu je sakrivala lice kretao se po prljavim uličicama Aleksandrije. Odabrao je put kroz naselja s gradskom sirotinjom u kojima nije bilo znatiželjnih očiju. Morski povetarac nosio je opor miris nečistoće iz neuglednih kuća i loše sklepanih

---

drvenih zgrada. Kretao se spretno i brzo kroz tamne prolaze, ne remeteći mirnu tišinu aleksandrijske noći. Ulice su počele da se šire i ugledao je svoj cilj. Raskošan i ogroman kompleks novosagrađene biblioteke blistao je osvetljen bakljama. Na ulazu u glavnu zgradu mnoštvo ljudi istovaralo je niz zaprežnih kola. Dodirnuo je predmet sakriven u mantiji i pošao prema biblioteci prateći sigurni pokrov tame.

Robovi su unosili naramke papirusa, knjiga i kožnih svitaka u prostorije koje su imale miris drveta tek napravljenih policama. Od vrha do dna, zidove su pokrivali široki rafovi u koje su naučnici pažljivo slagali svitke papirusa umotane u laneno platno. Bilo ih je toliko da se radilo po čitavu noć. Nepresušna energija Dimitrija Feleronskog nije dozvoljavala da pristigle pošiljke čekaju jutro. Naučnici su pažljivo proučavali svitke i određivali ih po naučnoj disciplini i vrsti. Medicina, religija, obrada tla i navodnjavanje, retke životinje, putanje zvezda; zabeleženo na papirusu, koži i glini; uvezano u hrbat ili ne, sve je nalazilo svoje mesto na policama Aleksandrijske biblioteke.

Znanje svih civilizacija, zabeleženo u najrazličitijim krajevima sveta, sačuvano u reči, slici i simbolu, danonoćno se slivalo u Aleksandriju. Jednu biblioteku koja će postati riznica svetskog znanja zamislio je Grk Dimitrije iz Felerona, student čuvenog Aristotela. Moćna dinastija Ptolemeja dala mu je odrešene ruke, nepresušna sredstva i mesto čuvara biblioteke. Pozvao ga je Ptolemej lično, faraon Egipta i čuveni general Aleksandra Velikog, svestan da će takvo zdanje učiniti Aleksandriju centrom svetske nauke i zapaliti novu iskrnu prosvetljenja u ime njegove dinastije.

Čovek u crvenoj mantiji kretao se kroz hodnike glavne zgrade neprimetno, poput prikaze. Zaobišao je robove koji su radili na istovaru pošiljke pristigle brodom iz Knidosa.

Prošao je kroz dugački hodnik do dvorane iz koje su se čuli glasovi. Vrata su bila nemarno pritivorena tako da je mogao videti unutra. Police pune svitaka sezale su do visine dva čoveka. Na centralnom zidu iznad polica stajao je urezan natpis:

„Mesto za lečenje duše“

Ispod natpisa su za stolom sedela četvorica ljudi i razgovarala proučavajući razmotan papirus velikih dimenzija. U čoveku srednjeg rasta i guste crne kose unesenog u razgovor, prepoznao je Dimitrija. Povlačio je rukom po papirusu na kojem je bio iscrtan projekt svetionika i pitao omanjeg tamnoputog sagovornika obučenog u grčku togu: „Ti si veliki graditelj, Sostrate, ali kako će takvo nešto trajati na Farosu. Od čega su temelji da se mogu odupreti morskoj vodi?“

„Od ogromnih blokova stakla!“, mirno odgovori Sostrat.

Neznanac u mantiji ušao je u prostoriju. Razgovor je zamuknuo, a lica ljudi okupljenih oko stola dobila su ljubopitljiv izraz.

„Dimitrije iz Felerona, imam nešto za tebe.“

Oklevajući, Dimitrije je prišao neznancu. Nešto u njegovom pogledu govorilo je Dimitriju da posao zbog kojeg je došao ne može da čeka i da ga treba obaviti nasamo. Poveo je stranca kroz vrata u ćošku dvorane u malu prostoriju nakrcanu knjigama.

Neznanac je izvukao knjigu ispod mantije i pružio je Dimitriju.

Debela knjiga u tamnosmeđem kožnom povezu delovala je drevno, kao da je starija od samog vremena. Sredinom knjige dominirao je veliki simbol. Kada bi se pogledao s jedne

---

strane nalikovao je na izlazeće sunce. S druge, na znakove muškarca i žene prepletene u večnosti. Na nebo i zemlju, ujedinjene. Na krst oblika slova T nastavljala se omča proširena prema gore. Omča je bila široka i ispunjena hijeroglifima. Unutar nje su bili poređani simboli s likom skarabeja u centru. Hijeroglifi s omče nastavljali su se duž osnovne stranice krsta koja se širila prema dole. Po dva paralelna vertikalna i vodoravna niza hijeroglifa uokvirivala su simbol duž rubova knjige. Bio je to Ank, ključ života i simbol besmrtnosti.

„Ova knjiga je pod zaštitom Ptolemejevog klana. Vrednija je od svega drugog što se nalazi pod ovim krovom. Sakrij je i od drugih i od sebe.“

Dimitrije je uzeo knjigu u ruke. Na licu mu se ocrtavao izraz prepoznavanja i neverice. Prebledeo je i klimnuo glavom.

48. godina pre naše ere

More oko Aleksandrije bilo je u plamenu. Stotine brodova su bile pretvorene u buktinje. Egipatske galije, dugački ratni brodovi, jedrenjaci i desetine malih brodice nestajalo je u vatri. Iz grada su se jasno mogle videti eksplozije buradi katrana u trbusima brodova koji su prosipali plamenu tečnost po površini mora. Zapaljene krhotine plutale su na sve strane i pali le retke nezapaljene brodove. Trupovi nakrivljenih brodova pucali su u jezivoj buci pre nego što će potonuti kroz zapaljene talase. Visoki plameni jezici gutali su čuvenu egipatsku flotu.

Prizor je s belog konja posmatrao visok muškarac uredne crne kose koja je pratila oble crte lica. Bio je obučen u uniformu rimskog generala. Imperator Gaj Julije Cezar gledao je kako vetar nosi krupne komade pepela kroz vazduh.

„Sad plove na pepelu“, rekao je odsutno.

Cezar je polako okrenuo konja i odjahao prema uzvišici s koje se prostirao pogled na Aleksandrijsku biblioteku. Misli su mu se rojile u glavi dok je gledao u velelepno zdanje. Dva i po veka bila je centar svetskog znanja. Preko pola miliona svitaka nakupljenih kroz vreme privlačilo je najbolje svetske umove. Filozofi, studenti, umetnici, astrolozi i naučnici iz svih oblasti putovali su do nje kao na hodočašće. Pešice, kočijama i brodovima. Uz pratnju sluga i toware teških pergamenata ili goli, bos i gladni, ali bogati umom. Svima je otvarala vrata i otkrivala tajne znanja koje je bilo unutra. Ali ne Cezaru, i ne jedinu tajnu koja ga je zanimala. Namrštio se.

S obe strane dugačke ulice prema biblioteci, na svakih pet metara stajali su visoki drveni krstovi na koje su bili razapeti naučnici iz biblioteke. Prizor jezivog špalira pogoršavali su jauci nekolicine preživelih koji su molili za milost.

Cezar se okrenu centurionu koji je s važnim vestima čekao trenutak da priđe. Nije se usuđivao da priđe Cezaru bez dopuštenja, iako je breme vesti nalagalo brzu reakciju. Signalizirao mu je glavom i ovaj je dotrčao do njegovog konja: „Ave Cezare! Kuriri su upravo stigli. Pompej skreće ka istoku.“

„Podigni ljude! Neka kohorte budu spremne za pokret! Ovde smo završili!“

Iza Cezarovih leđa, okrenute prema biblioteci, stajale su tri centurije sa zapaljenim strelama. Moćni katapulti bili su zategnuti i napunjeni glinenim ćupovima sa zapaljivim uljem. Cezar je dodirnuo dršku svog gladiusa. Sećao se jasno trenutaka u vrtu porodičnog doma kada je učio rukovanje mačem od najboljih rimskih gladijatora koje je unajmio njegov otac. Sećao se trenutka kada je dobio duboku posekotinu po ramenu i po prvi put razmišljao o smrti. *Kako je došlo do ovoga*, pomislio je.

Cezar je bacio zadnji pogled prema biblioteci i dao naredbu. Roj od tri stotine zapaljenih strela poleteo je kroz nebo. Uz škripu i glasan udarac, katapulti su lansirali zapaljive čupove. Plamen je počeo da guta zidove biblioteke. Strašan vatreni pokrov ulazio je u otvore glavnih zgrada i palio okolne objekte. Za nekoliko minuta iz zgrade je počeo da suklja gust, crni dim.

Čovek u crvenoj mantiji žurio je hodnicima biblioteke u plamenu. Plafon prostorije s njegove leve strane urušio se uz prasak. Police su bile ispreturane, svici od papirusa razbacani na sve strane divlje su hvatali vatru. Plamen je gutao neizmernu količinu znanja. Neke nauke će na ovom mestu prestati da postoje. Svet više neće biti isti.

Prošao je dugački hodnik i ušao u dvoranu. Plamen s visokih polica lizao je natpis na zidu: „Mesto za lečenje duše“. Pomerio je sto ispod natpisa i sagnuo se. Pod je bio netaknut. Pažljivim pokretima aktivirao je mehanizam. Ploče su se razmaknule i pokazale knjigu umotanu u belo laneno platno. Stavio je knjigu pod mantiju i krenuo napolje. Dok je zamicao u uličice, iza njegovih leđa divlji plamen gutao je Aleksandrijsku biblioteku i sve svetsko znanje skupljeno na jednom mestu.

15.02.2015. Njujork

Sat je otkucao 7 sati i počeo da zvoni. Prelepa crnka u Sranim tridesetim otvorila je krupne, tamne oči. Protegla je savršeno izvajano telo i izvukla se iz posteljine od kašmira. Sitna bosa stopala dodirnula su parket. Lepotica se uspravila, naga u tuđem stanu. Među razbacanom odećom na podu pored kreveta bila je muška bela košulja. Dohvatila je košulju i obukla je hodajući prema kuhinji.

Ugasila je uporni budilnik i zastala pred staklenim zidom da se divi pogledu. Stan u ulici Albani broj 350 nalazio se na 16. spratu Hadson Tauera. Kroz zastakljenu stranu stana okrenuta prema gradu snažno je prodiralo rano jutarnje svetlo. Pogled na Menhetn iz dnevnog boravka oduzimao je dah. S druge strane stakla, ispod lepotice u muškoj košulji, urbana džungla hvatala je svoj jutarnji ritam. Sirene, reke automobila, zajedno sa žamorom dalekih prolaznika i brujanjem različitih zvukova, stapale su se u gradsku buku velegrada. Život u Njujorku bujao je kao u džinovskoj košnici od čelika i stakla usred koje se uzdizalo impozantno zdanje novoizgrađenog World Trejd Centra.

Pogled iz sredine stana pružao se na reku Hadson. Kao naslikani rukom najveštijeg slikara, brodovi su isplivljavali iz obližnjih luka prema Atlantskom okeanu. Odras nebodera Paulus Huk četvrti, blistavih na zimskom suncu, idilično se odražavao na reci. S leve strane zgrade u daljini, kroz jutarnju izmaglicu, razaznavao se Kip slobode. Bio je to prizor od milion dolara.

Impresivan pogled izmamio je uzdah iz lepotice. Crnka je uživala u pogledu i rukom pomilovala rubove bele košulje koja joj se spuštala preko savršeno oblikovanih slabina. Zagnjurila je glavu i obrazom mazno dodirnula rever košulje. Osetila je tragove reskog muškog parfema. Nastavila je put prema kuhinji i upalila mašinu za kafu.

Miris kafe probudio je Meka Luita. Pospano je protrljao oči i pogledao oko sebe. Jučerašnja proslava njegovog trideset trećeg rođendana i burna noć s vatrenom crnkom ostavili su tragove umora.

Dođavola, kad ću se rešiti ovih podočnjaka, pomislio je.

Zavodljivo se lelujući, prema njemu išla je lepotica s kojom je proveo noć. Na licu joj je igrao lagani smešak. Dva tanka snopa pušila su se iz šolja kafe koje je nosila u rukama.

„Dobro jutro, nevaljalče!“, mazno je rekla.

„Hej! Dobro jutro! Koliko je sati? Ja danas radim.“

„Oh. Pa, prošlo je sedam.“

Mek je skočio na noge i počeo da se oblači. Morao je ozbiljno da požuri ako ne želi da zakasni na posao. Navlačio je pantalone, balansirajući na jednoj nozi i dohvatio kafu.

Trebalo bi da se obrijem, pomislio je. Zastao je na tren i potegao gutljaj. Osetio je kako ga tečnost gorkog ukusa s bogatom *moka* aromom razbuđuje.

Snop jutarnjeg sunca pao je na Meka dok je stojeći pio kafu. Bio je visok, vitalne atletske građe, širokih ramena i čvrstih mišića s lagano kovrdžavom smeđecrnim kosom. Blage linije pored rubova usana činile su interesantnim njegovu savršeno simetrično lice. U Mekovom pogledu bilo je nešto misteriozno, ali i umiljato. Lice kakvo nikog ne bi ostavilo ravnodušnim. Naročito ne pripadnice lepšeg pola. Bio je bez sumnje vrlo atraktivan muškarac. Nije ni čudo što se onakva raskošna lepotica probudila pored njega i sad ga je gledala očima punim želje.

Mek je protrčao kroz svoju jutarnju rutinu munjevitom brzinom. Kopčao je poslednje dugme na košulji i video devojkicu s kojom je proveo noć kako se baškari na njegovom *king sajz* krevetu, smeškajući se.

„Rado bih ostao, ali žurim na posao. Kad budeš izlazila, zatvori vrata za sobom.“

Preko lica lepotice obučene u belu košulju prešla je senka razočarenja. Bila je svesna svog izgleda i utiska koji ostavlja na muškarce. Obično su trčali za njom i nakon što bi ih odbila mesecima su slali cveće i romantične poklone. Sad, kad se nadala da će od protekle noći biti nešto više, dobila je korpu.

Mek je rutinski prebacio mantil preko ruke. Bio je obučen u po meri šiveno plavo odelo. Kretao se lagano i ležerno, kao da se mala romantična drama te vrste često odigrava u stanu na šesnaestom spratu Hadson Tauera. Nagao se nad krevet i poljubio devojkicu u obraz pa krenuo prema izlaznim vratima.

Nakon što je zatvorio vrata za sobom, lepotica je ostala bez reči gledajući u pravcu u kojem je izašao. Spustila je pogled prema šolji kafe u ruci i uzdahnula.

Lift je jurio niz spratove Hadson Tauera prema podzemnoj garaži gde je bio parkiran Mekov automobil. Nadao se da neće ponovo zakasniti na posao. Boemske noći su bile njegova slabost. Divlje zabave na kojima bi se uvek nekako obreo bile su pune žena, muzike i pića. Ludi Njujork je stalno imao nešto u rukavu da mu ponudi. Život neženje ima svoju cenu, pomislio je smeškajući se. Bacio je pogled na sat. Kazaljke na njegovom roleksu opako su žurile. Ali kolege mu neće zameriti ako zakasni i ovaj put. Naposletku, bio mu je rođendan i svi su bili na slavlju. Pitanje je koliko će i njih doći na vreme posle sinočnjeg provoda.

Zapravo, kolege s posla Meku nikada nisu zamerile boemske izlete. Društven karakter koji ga je krasio i činjenica da je bio jedan od najbriljantnijih umova u svom polju činili su ga omiljenim u njegovom radnom okruženju. Bio je jedan od onih ljudi koji i najvećim džangrizalima izvlače osmeh na lice neposrednošću i magičnom aurom.

Mek je profesor istorije na Univerzitetu Kolumbija. Do njegovog radnog mesta u ulici Luison Hol na Brodveju trebalo mu je nekih pola sata vožnje kroz grad. Radio je tu već duži niz godina nakon završenih studija. Čim je završio fakultet kao student s blistavim rezultatima i nizom radova koji su podizali obrve akademske zajednice i po mnogima, pomerali do tada utvrđene granice istorijskih nauka, univerziteti su počeli da se otimaju za njega. Odlučio je da ostane na Kolumbiji koju je zavoleo u studentskim danima. Prvo je dobio mesto asistenta a nakon doktorata koji je završio u pola predviđenog roka, Mek je počeo i da vodi nastavu kao profesor. Uporedo su izlazile njegove knjige. Svaka od knjiga je postizala veći uspeh od prethodne. Pre nego što se mogao i osvrnuti, na vrata su zakucali društveno privilegovan status,

---

prevodi na brojne svetske jezike, nagrade, gostovanja po zemlji i inostranstvu, ali i pozamašno bogatstvo.

Porše 356C iz 1964. godine, izrazito zelene metalik boje, izleteo je iz podzemne garaže. Uglaçane felne s propetim konjićem u sredini blistale su na jutarnjem zimskom suncu dok je sportski automobil hvatao brzinu. Mek je voleo brzu vožnju. Nešto u njegovom karakteru neprekidno ga je guralo napred. Bio je jedan od tipova čija unutrašnja vatra ne podnosi čekanje nepotrebnih procedura i formalnosti. Uvek se kretao prema cilju, čak i kad ostalima nije bilo jasno gde se cilj uopšte nalazi.

Stisnuo je pedalu gasa i pojurio prema Brodveju. Iako je mogao i brže doći do univerziteta, Mek je voleo svoju ustaljenu rutu kraj Hadsona. Lepota ovog puta davala mu je posebnu energiju i vredela dodatno potrošenog vremena. Jutarnje vožnje prema poslu Meku su pružale naročito zadovoljstvo. U moćnim zvučnicima njegovog poršea čuo se *U2*. S jedne strane pored njega su promicali poređani neboderi. S druge ga je gledala reka Hadson. Glasna muzika i krajolici koji oduzimaju dah bili su deo svakodnevnog rituala koji mu je davao koncentraciju za predstojeći rad sa studentima.

Nakon pola sata vožnje, Mekov porše približio se zgradama Univerziteta. Pred njim se ukazao veliki kompleks Univerziteta Kolumbija koji je odisao klasičnom holandskom arhitekturom. Četvorospratnice s fasadom od cigle i s belim kamenom oivičenim prozorima i vratima bile su poput ukrasa na obodima jednog od najlepših univerzitetskih centara sveta. Kampus su dodatno ulepšavale dve impozantne biblioteke sa pripadajućim parkom i fontanama.

Impresivne građevine, savršeno održavani travnjaci i popločane površine činili su da je prilazak univerzitetskom kompleksu iskustvo koje ni onda kada se ponavlja iz dana u dan ne gubi na utisku koji ostavlja. Mek je voleo to mesto i voleo je osećaj kada mu prilazi. Ostavio je porše na malo daljem parkiralištu kako bi mogao proći između *Biblioteke Kolumbija univerziteta* i *Kolumbija Batler biblioteke*.

Te dve građevine ukrašene nizom stubova nalik na objekte u drevnom Rimu samim spoljnim izgledom podsećale su na svoju unutrašnju svrhu – hramove znanja. U parku koji se protezao između njih žubor vode s fontana mešao se sa žuborom studentskih razgovora. Bilo je to sveto mesto za studente na kojem su se provodile pauze između predavanja, ali i održavale dodele i proslave diploma.

Iako je žurio na posao, prolazeći kampusom Mek je uzeo vremena da ispoštuje svoj neobični ritual koji je praktikovao svaki dan. Nakratko se zaustavio između dve biblioteke i kao u transu podigao obe ruke u visini ramena. Levi dlan je okrenuo prema zemlji, a desni prema nebu. Glavu je nakrivio na desnu stranu, gledajući prema nebu. Izgovarao je imena velikih mudraca, uklesana na pročelje *Kolumbija Batler biblioteke*.

„Homer, Platon, Aristotel, Ciceron...”

Zaustavljen u neobičnoj pozi, izgovarao je njihova imena, kao da se puni energijom drevnih učenjaka.

Mekov ritual je bio jedan od kurioziteta univerziteta. Stariji studenti su već bili navikli na njega pa, izuzev pogleda nekolicine znatiželjnih bruceša, prizor visokog naočitog muškarca koji u neobičnoj pozi izgovara značajna imena nije pobuđivao veće čuđenje. Mek je oduvek bio posebno slab na biblioteke. Voleo je hramove znanja a knjige su ga opčinjavale od malena. Zgrade univerzitetskih biblioteka bile su veoma dobro opremljene najrazličitijim knjigama iz čitavog sveta.

Osećao se toliko dobro u njima da je često davao časove svojim studentima baš u tim zgradama.

Okončavši ritual, Mek se, oporavljen od mamurluka i pun energije nakon svoje jutarnje rutine, odlučnim korakom uputio ka početku novog radnog dana.

Dan koji je bio pred njim po rasporedu se nije izdvajao od ostalih dana. Nakon par sati rada s brucošima, spustio se u zbornicu. Na umu mu je bila šolja kafe koju će, za razliku od jutrošnje, popiti s mirom. Pio je crnu kafu, što jaču i bez šećera.

Proslava Mekovog rođendana bila je tema dana među njegovim kolegama. Žamor je na trenutak prekinut kad je Mek ušao u prostoriju, da bi se prolomili razdragani pozdravi slavljeniku. Još ih je držalo dobro raspoloženje sa sinoćnje zabave. Svima je bila poznata njegova boemska crta kao i naklonost ka noćnom životu i lepim ženama. Prošlu noć je ponovno prekardašio, no u pogledima kolega nije bilo ničeg negativnog. Tek crta zavisti i divljenja što oni nisu u stanju da skinu prašinu sa svojih života i dosegnu bar delić slobode i neposrednosti koje su Meku urođene. Bio je miljenik čitavog kolektiva, a naročito ženskog dela nastavnog osoblja.

„O, pa slavljenik je živ! Mislili smo da će te ono od sinoć izbaciti iz sedla bar do podneva!“, rekao je smejući se Džordž Kostelo, debeljuškasti profesor antropologije.

„Umalo!“, nasmešio se Mek.

„Ovom čoveku ne može ništa da bude. Kao da ima čarobni eliksir! Kako god da banči, koliko god da popije, koja god ga pokuša ukrotiti, njemu nije ništa! Čovek je od čelika! Priznaj, koja je tvoja tajna? Da živim takvim ritmom, ja bih umro!“, rekao je Džordž, zagrlivši Meka jednom rukom.

„Crna kafa i puno vežbanja“, dobaci Mek. „Malo sporta ne bi ni tebi štetilo, Džordže“, našali se.

„Nemamo svi dobre gene! Šta god pojedem, prima se“, nasmejao se Džordž.

Mekovim koleginicama su njegova boemština i zagone-tnost bili glavna tema razgovora. Čim bi ušao u prostoriju zabacivale bi kosu, pretvarale se da rade nešto zanimljivo, upućivale mu osmehe i smišljale način kako da započnu razgovor. Šaputale su između sebe nagađajući i ogovarajući s kojom je sinoć proveo noć, zavidne što to nije jedna od njih.

Mlada asistentkinja Kerol Nigus, zamamna plavuša u dvadesetim uhvatila je njegov pogled u prolazu.

„Gospodine Luit, jeste za još jednu kafu? Ja sam taman pošla pa mogu... Ako hoćete. Mislim...“

„Hvala Kerol, dosta mi je kofeina zasad. Još jedna kafa i počecu da igram“, našalio se ostavljajući ispražnjenu šolju na sto.

Interesovanje koje je pobuđivao u ženskoj populaciji Meku nije ni najmanje smetao. No, puno važnija mu je bila činjenica da je ono zbog čega je tu – njegova stručna kompetentnost – bila priznata od strane čitavog nastavnog osoblja ali i studenata koji su se gurali da budu na njegovim predavanjima.

Voleo je predavanja i uživao u tome što studenti slušaju njegove reči i usvajaju nova znanja. Mek je smatrao da od znanja nema veće moći, te je bio neizmerno zahvalan što ima priliku da ga prenosi mladim umovima.

Posle pauze je došao red na časove sa studentima završnih godina. Dvorana je bila dupke puna. Njegova predavanja su bila toliko popularna da su studenti bežali s predavanja Mekovih kolega da bi slušala njegovo izlaganje o misterijama mediteranskog sveta nakon smrti Aleksandra Velikog ili o svakidašnjem životu u srednjovekovnoj Evropi. Omiljene teme su ipak bile vezane za drevni Egipat, što je bila Mekova najuža specijalnost.

Mek je najviše voleo da radi sa studentima na višim godinama studija jer je mogao da vidi koliko su napredovali od vremena kad im je predavao kao brucošima. Ohrabrivao ih je da, pored usvajanja znanja, misle izvan kutije, propituju uvrežene norme i svakom problemu pristupaju s nove strane. Iznad svega, učio ih je da slušaju svoj glas i veruju instinktu u promišljanju i traženju odgovora. Uživao je u tome kad bi ga neki student izazvao s novom interpretacijom stečenog znanja. Gledao je talentovane mlade ljude ne samo kao studente, nego i kao prijatelje i kolege, uživajući u svakoj iskri spoznaje koja bi bljesnula u njihovim očima dok su zajedno plovili istorijom sveta.

„Znamo da je srednjoegipatski jezik imao dva pisma. Hijeroglifsko, koje je pop kultura uzdignula na pijedestal i koje gledamo u akcionim filmovima s Indijana Džonsom, i hijeratsko pismo. Ako se sećate, govorili smo kako se, uprkos sličnostima hijeratsko pismo nije razvilo iz hijeroglifa, nego je nastalo paralelno s njim. Bilo je to pismo za svakodnevno korišćenje, kojim se lakše pisalo trskom po papirusima. Ako je trebalo na brzinu zabeležiti koliko blokova fali za završavanje nedeljne norme radova na piramidi, mislite da su predvodnici radova oslikavali hijeroglif?“

Smeh studenata naterao je Meka da malo sačeka, pa je nastavio s izlaganjem.

„Naprotiv, beleške su rađene hijeratskim pismom. Hijeroglifi su bili vezani za važne teme i njima su pisali učeniji ljudi. Vratimo se sad do simbola. Hijeroglifi su pojednostavljeno govoreći spletovi simbola s različitim značenjem. Simboli prate ljude kroz istoriju čovečanstva. Pogledajmo simbole na ovoj ploči koja datira u period 3.000 godina pre naše ere. Sada pogledajmo idući slajd. Ovo su simboli s ploče koja potiče iz perioda od 600 godina pre naše ere. Sad ove: 50 godina pre naše ere.“

Mekov pogled je pao na kazaljku na satu koja je pokazivala da je predavanje o razlikama u motivima egipatske ikonografije kroz vekove starog i srednjeg doba trebalo završiti pre pet minuta.

„Izgleda da smo se zaneli. Nastavićemo idući put. Razmislite o simbolima koje ste videli.“

Glasan zvuk negodovanja prolomio se amfiteatrom. Da je neki od Mekovih kolega bio prisutan da vidi kako studenti reaguju na kraj njegovih predavanja ne bi mogao verovati da su to isti oni poluzainteresovani mladi ljudi koji jedva čekaju da pokupe stvari i klisnu s njihovih časova.

Izlazeći iz amfiteatra, studenti su Meku prilazili s pitanjima. Pobuđena mašta o tajnama simbola drevnog Egipta tražila je još. Mek je spremno odgovarao na pitanja, upuštajući se u razgovor i upućujući studente na literaturu u kojoj će naći još toga što ih zanima. Studentkinje su se vrtele oko njega pokušavajući da održe razgovor što duže. Nisu bile nimalo imune na Mekovu misterioznu pojavu, strast za naukom i bogato znanje. Kao ni načinjenicu da mu je po meri šiveno plavo odelo stajalo đavolski dobro.

„A ovaj simbol, profesore?“, reče mlada studentkinja talsaste crvene kose, držeći privezak na lančiću iznad izazovnog niskog dekoltea.

„Opet me zapričavaš, Meri Džejn. Ali imaš baš kul simbol. Jedan od najvažnijih. Zove se Ank i označava besmrtnost. Onom ko ga nosi poklanja energiju i životnu snagu. Čekaj malo, zar ti nisi brucoš?“

„Jesam, uvukla sam se na vaše predavanje.“

„Malo ti je bilo jedno, a? Neka, volim kad ste željni znanja. I, pazi da se ne prehladiš. Čini se da vaša generacija ne zna za džempere“, nasmejao se Mek i pošao dalje.

Nakon odrađenih predavanja i zadržavanja sa studentima, Mek je izašao iz amfiteatra. Protrljao je oči, osećajući tragove umora od sinoć. Iako je uživao u svom poslu, bilo mu je drago što se ovaj radni dan primakao kraju.

Koraci su ga vodili prema zbornici poznatim stopama niz dugačke, prelepo uređene univerzitetske hodnike s visokom tavanicom. Obukao je mantil i uzeo ključeve poršea dobacivši pozdrav nekolicini kolega koji su se tu zatekli.

„Vidimo se sutra, momci!“, dobacio je Mek.

„Nemoj opet da zaglaviš kao sinoć!“, reče mu stari profesor Harison šaljivim glasom.

„Ništa ne brini! Izdržao je Mek i teže!“

Smeh kolega ga je ispratio dok se laganim korakom spuštao niz stepenice. Studenti su ga susretali i srdačno pozdravljali. Jedna grupica je čekala naslonjena na zid, okupljena oko mladića s mobilnim telefonom u ruci.

„Profesore Luit, šta je tajna u razlici između simbola koje ste nam pokazali?“, dobaci mu mladić s debelim naočarima u smeđem prsluku i sportskom sakou i pokaza na svoj telefon. „Guglao sam, ali nisam mogao da nađem.“

„Čekajte idući put momci! Nije sve na Guglu“, odgovorio je Mek, smejući se.

Mek se laganim hodom vraćao prema svom automobilu. Uživao je u oštroj, kristalno bistroj atmosferi osunčanog zimskog dana koja je isticala svu raskoš boja kampusa Univerziteta Kolumbija. Prošao je kroz park između biblioteka upivši čist zvuk žubora vode na fontanama. Ispred sebe je opazio neobičnu pojavu.

Ogroman crni terenac stajao je na samom ulazu u kampus. Ispred automobila su stajala tri krupna muškarca u

---

crnim odelima kao da nekog čekaju. Bilo je jasno da nije reč o slučajnim prolaznicima. Bili su to profesionalci, raspoređeni na to mesto po zadatku. Jedan od njih se osvrnuo levo-desno da osmotri prostor i dodirnuo uvo, rukom sakrivajući usta.

Mora da je neki student s bogatim roditeljima opet nestao, pomisli Mek. Sigurno lumpuje po striptiz klubovima pa će se pojaviti kad ostane bez para.

Meku je smetalo što su tri čoveka u crnom upadljivo gledala u njegovom pravcu. Skrenuo je pogled i hteo je da prođe pored njih u nadi da će izbeći nepotrebna pitanja. No, to mu nije pošlo za rukom.

„Profesor Luit? Profesor Mek Luit?“, upita tip koji je stajao u sredini.

„Ja sam“, odgovori Mek, iznenađen što ga oslovljavaju s imenom i titulom. „Kako Vam mogu pomoći?“ U glasu mu se osetilo iznenađenje.. Bilo je očigledno da ne shvata situaciju u koj se našao.

Tipovi u odelu su mu se približili. Zračili su jednostavnim samopouzdanjem ljudi koji su imali samo jedan zadatak i dobro su znali kako da ga ispune.

Tip u sredini je iz džepa izvukao maleni crni kvadrat koji se pred iznenađenim Mekom rasklopio u službenu legitimaciju.

„Agent Dejvid Lopez, FBI.“

Mek je odmerio predvodnika grupice agenata. Dejvid Lopez je bio u ranim četrdesetim. Krupna ramena zatezala su crno odelo za koje je Mek morao priznati da je poprilično elegantno. Na gustoj crnoj kosi našlo se tek nekoliko dobro raspoređenih sedih dlaka. Ime i zagasito preplanula boja kože odavali su latinoameričko poreklo. Agent je izgledao kao ozbiljan čovek.

„Gospodine, nemam puno vremena. Recite kako mogu da vam pomognem?“, upitao je rezervisano Mek, nadajući

---

se da je posredi neka greška. Jer, *zašto bi ga zaustavila tri agenta usred bela dana?*, mislio je.

„Moramo vas zamoliti da pođete sa nama u Biro“, rekao je Lopez glasom kojem nije bilo pogovora. „Kasnije ćemo vas vratiti do vašeg vozila. Ništa se ne brinite.“

Mek ga je gledao oklevajući. Lopez nije bio naviknut na čekanje no strpljivo je stajao s rukom ispruženom u poziv Meku da prođe pored njega prema terencu. Prolazile su sekunde, ali se po količini napetosti u vazduhu činilo da trenutak traje večno. Puno toga je bilo neizgovoreno.

„Da li mogu da znam o čemu se radi?“, upitao je Mek, iznerviran pristupom agenata.

„Sve će Vam biti objašnjeno u Birou. Sada samo pođite sa nama“, reče Lopez što je mirne mogao. „Molim Vas da pođemo. U našem automobilu ćemo brže proći kroz gradsku gužvu“, kazao je Lopez, pokušavajući da se nasmeši.

Agentova odlučnost u Meku je probudila znatiželju. *Šta se to kog đavola događa?*, pomislio je polagano ulazeći u terenac.

Crno terensko vozilo FBI-a upalilo je plava rotaciona svetla i uz škripu guma jurnulo niz put prema njujorškoj centrali Federalnog Biroa za Istrage.

Nakon kratke i brze vožnje terenac je usporio skrenuvši u podzemnu garažu koja se nalazila na adresi Federal Plaza broj 26. Mek je sve vreme tokom vožnje bio okružen zidom ćutanja. Agenti koji su bili s njim u automobilu ličili su na dobro odevene statue bezizražajnih lica.

„Profesore Luit, stigli smo“, reče Lopez.

Stići na 23. sprat gde su se nalazile terenske kancelarije FBI-a bio je popriličan zadatak, s obzirom na količinu sigurnosnih provera kroz koje su gosti morali da prođu. Iako se radoznalost sve više budila u njemu, Mek je gundao dok je prolazio kroz skenere i trpeo dodatne provere od strane